

जलविद्युत संघटने अंतर्गत निविदांमध्ये,
निविदा भरण्यासाठी सक्षमता व पश्चात अर्हता
निकष निश्चिती तसेच भाववाढ कलमामध्ये
सुधारणा करणेबाबत.

महाराष्ट्र शासन
जलसंपदा विभाग
शासन निर्णय क्रमांक.जविप्र २०१९/प्र.क्र.३५/१९/जलविद्युत
मादाम कामा रोड, हुतात्मा चौक,
मंत्रालय, मुंबई-४०० ०३२
दिनांक: ०३.०८.२०१९

वाचा:- जलसंपदा विभाग, शासन निर्णय क्र. निविदा ०४१७/प्र.क्र.२४७/मो.प्र-१ दि.३०/११/२०१८

प्रस्तावना :-

संदर्भित शासन निर्णयान्वये जलसंपदा विभागाच्या ई-निविदा प्रक्रियेअंतर्गत निविदा प्रसिध्दी, निविदा लिफाफे उघडणे आणि निविदा तपासणी व स्वीकृती याबाबत एकत्रित सुधारित मार्गदर्शक सूचना निर्गमित करण्यात आलेल्या आहेत. सदर शासन निर्णयातील परिच्छेद ९ व परिच्छेद २.९ मध्ये अनुक्रमे जलविद्युत संघटनेअंतर्गत निविदा भरण्याची सक्षमता व पश्चात अर्हता निकष निश्चिती करणे व निविदांमध्ये भाववाढ कलमामध्ये सुधारणा करणे ही बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

जलविद्युत संघटने अंतर्गत राज्यातील जलविद्युत प्रकल्प, उपसा सिंचन योजना, धरणस्थळ व प्रकल्प वसाहतीमधील विद्युत कामांची उभारणी, चाचणी, कार्यान्वितीकरण व दुरुस्ती इ. विशिष्ट स्वरूपाची व वेगवेगळी कामे केली जातात. जलविद्युत प्रकल्पांची विद्युत व यांत्रिकी कामे जसे कि मुख्य जनित्र सयंत्र, कळयंत्र आवार आणि अनुषंगिक उपकरणे तसेच उपसा सिंचन योजनांच्या कळयंत्र आवारातील विद्युत उपकरणे, पारेषण वाहिनी इत्यादीचे उत्पादन हे संकल्पनावर आधारित असते. तसेच या उपकरणांचे प्रकरणनिहाय संकल्पन वेगवेगळे असते. अशा प्रकारे बहुतांश विद्युत उपकरणे ही Tailor made स्वरूपाची तसेच विशिष्ट स्वरूपाची असल्यामुळे कामाच्या संकल्पनानुसार व विनिर्दिष्टानुसार विद्युत उपकरणांची गुणवत्ता पूर्वक निर्मिती व पुरवठा होणे महत्वाचे असते. तसेच विद्युत उपकरणांच्या परिचलन व देखभाल कामांसाठी सुद्धा विद्युत क्षेत्रातील अनुभवी अभिकरणाची आवश्यकता असते. विद्युत कामे बाह्य अभिकरणामार्फत करतांना कामे करणाऱ्या कंत्राटदारास सदर विशिष्ट कामांचा अनुभव असणे आवश्यक आहे. त्यासाठी कंत्राटदाराची तांत्रिक अर्हता तपासणे आवश्यक ठरते.

तथापि उपरोक्त संदर्भित शासन निर्णयातील परिच्छेद ९ मध्ये रु १.५ कोटी पेक्षा जास्त ते रु ५ कोटी अंदाजपत्रकीय किंमतीच्या कामांसाठी कंत्राटदाराची केवळ निविदा भरण्याची सक्षमता निश्चित करण्याच्या सूचना आहेत. जलविद्युत संघटनेंतर्गत कामांचे स्वरूप पाहता उपरोक्त संदर्भित शासन निर्णयामधील जलविद्युत संघटनेंतर्गत कामांसाठी पश्चात अर्हता निकषांबाबत तरतूदींची विशिष्ट मर्यादा निश्चित करणे व निविदांमध्ये भाववाढ कलमामध्ये सुधारणा करण्याबाबतचा प्रस्ताव मुख्य अभियंता (विद्युत), जलविद्युत प्रकल्प, मुंबई यांनी शासनास सादर केला आहे. त्याअनुषंगाने जलविद्युत संघटनेंतर्गत कामांसाठी स्वतंत्र पश्चात अर्हता निकष निश्चिती व निविदांमध्ये भाववाढ कलमामध्ये सुधारणा करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती. याबाबत खालीलप्रमाणे निर्णय घेण्यात येत आहे.

शासन निर्णय :-

जलविद्युत संघटनेंतर्गत सर्व विद्युत कार्यप्रकारातील निर्मिती, उभारणी, कार्यान्वितीकरण तसेच परिचलन, देखभाल व दुरुस्ती या व तत्सम कामांसाठीच्या निविदेबाबत संदर्भाधीन शासन निर्णयातील अ.क्र.९ “निविदा भरण्याची सक्षमता व पश्चात अर्हता निश्चित करणे “ अंतर्गत ९.१, ९.२ व ९.३ मध्ये खालीलप्रमाणे सुधारणा करण्यात येत आहेत :-

९. निविदा भरण्याची सक्षमता व पश्चात अर्हता निश्चित करणे.:-

- ९.१ कंत्राटदाराकडे महाराष्ट्र शासनाच्या उद्योग, उर्जा व कामगार विभागाने दिलेला विद्युत परवाना असणे आवश्यक आहे. रुपये ५ लक्ष पर्यंतच्या अंदाजपत्रकीय किंमतीच्या निविदांकरिता कंत्राटदार महाराष्ट्र राज्याच्या सार्वजनिक बांधकाम विभागाकडे नोंदणीकृत (पंजीकृत) असण्याची अट अनिवार्य करण्यात यावी. रुपये ५ लक्ष पेक्षा अधिक अंदाजपत्रकीय किंमतीच्या निविदांसाठी कंत्राटदार नोंदणीकृत (पंजीकृत) असण्याची आवश्यकता नाही.
- ९.२ निविदा भरण्याची सक्षमता व पश्चात अर्हता निश्चित करणेबाबत खालीलप्रमाणे कार्यपद्धत अवलंबण्यात यावी.
  - ९.२.१ ज्या निविदेच्या कामाची अंदाजपत्रकीय किंमत रुपये ५ लक्ष पर्यंत आहे अशा निविदेसाठी पश्चात अर्हता तसेच कंत्राटदाराची निविदा भरण्याची सक्षमता (Bid Capacity) तपासण्यात येऊ नये.
  - ९.२.२ ज्या निविदेच्या कामाची अंदाजपत्रकीय किंमत रुपये ५ लक्ष पेक्षा जास्त ते रुपये २५ लक्ष पर्यंत आहे अशा सर्व कामांच्या बाबतीत कंत्राटदाराची केवळ निविदा भरण्याची सक्षमता (Bid Capacity) खालील मुद्दा ९.३ (ड) च्या सूत्रानुसार काढण्यात यावी. कंत्राटदाराची निविदा भरण्याची सक्षमता (Bid Capacity) ठरविण्याचे अधिकार निविदा स्विकृत करणाऱ्या अधिकाऱ्यास असतील.
  - ९.२.३ रुपये २५ लक्ष पेक्षा जास्त अंदाजपत्रकीय किंमतीच्या कामाच्या निविदेबाबत पश्चात अर्हता पद्धत अवलंबण्यात यावी. कामाच्या करारनाम्यात पश्चात अर्हता निकष अवलंबले असल्याची बाब निविदा सुचनेमध्ये नमूद करावी.
- ९.३ निविदेत पुढील प्रमाणे पश्चात अर्हता तरतूद समाविष्ट असावी.

अ.	कंत्राटदाराची मागील लगतच्या ५ आर्थिक वर्षातील (१ एप्रिल ते ३१ मार्च) वार्षिक महत्तम उलाढाल :	:	संबंधित कामाच्या निविदेसाठी प्रस्तावित अंदाजपत्रकीय किंमतीच्या (Estimated cost put to tender) कमीत कमी ७५ टक्के
ब.	कंत्राटदाराने समतुल्य किंमतीचे किमान एक त्याच स्वरूपाचे समकक्ष काम पूर्ण केलेले असले पाहिजे. अशा कामाची समतुल्य कमीत कमी किंमत --	:	संबंधित कामाच्या निविदेसाठी प्रस्तावित अंदाजपत्रकीय किंमतीच्या (Estimated cost put to tender) i) रुपये २५ लक्ष ते रुपये ५ कोटी पर्यंत सर्व कामांसाठी : ३० %

			ii) रुपये ५ कोटी पेक्षा जास्त सर्व कामांसाठी : ३०% किंवा रुपये २ कोटी यापैकी जास्त असणारी किंमत
क.	संबंधित कामासाठी मागील ५ वर्षांपैकी कोणत्याही वर्षात ज्या महत्वाच्या परिमाणाच्या बाबी करावयाच्या आहेत त्याचे कमीत कमी परिमाण (प्रत्येक बाबीकरिता वर्ष वेगळे असू शकते)	:	संबंधित कामातील महत्वाच्या बाबींच्या परिमाणाच्या ३०%
ड.	कंत्राटदाराची निविदा भरण्याची सक्षमता (Bid Capacity)	:	(अ x एन x २) - बी जेथे, अ- गेल्या पाच वर्षांतील जास्तीत जास्त वार्षिक उलाढाल (चालू दराने) एन- कामाचा कालावधी (वर्षे) बी- हातातील कामांची किंमत (कामाच्या कालावधीतील)
इ.	संबंधित कामांच्या विशिष्ट स्वरूपानुसार समकक्ष काम फक्त मागील पाच वर्षांचा विचार न करता कंत्राटदारांनी कोणत्याही कालावधीत प्रत्यक्ष केलेले असणे अनिवार्य करण्यात यावे. अन्य कंत्राट दाराकडून सबलेट (sublet) करून घेतलेले काम विचारात घेता येणार नाही.	:	जलविद्युत संघटनेअंतर्गत सर्व विद्युत कार्यप्रकारातील निर्मिती, उभारणी, कार्यान्वितीकरण तसेच परिचलन, देखभाल व दुरुस्ती व इतर सर्व प्रकारची तत्सम कामे.
फ.	संबंधित कामासाठी कंत्राटदाराकडे उपलब्ध असणे अपेक्षित असलेली स्वतःच्या मालकीची/भाडेतत्वावरील /Lease वरील यंत्रसामुग्री व प्रकल्प व्यवस्थापनाबाबतची व्यवस्था याचे निकष निविदा स्वीकृती करणाऱ्या सक्षम प्राधिकारी यांनी प्रत्येक प्रकरणी तपासणी करून निश्चित करावेत. सदर यंत्रसामुग्री बांधकामाचे वेळी कार्यक्षेत्रावर उपलब्ध करण्याबाबत कंत्राटदाराचे बंधपत्र/हमीपत्र घ्यावे.		

९.३.१ उलाढाल, कामाची किंमत इत्यादीची परिगणना चालू दराने करताना प्रतिवर्षी १० टक्के वाढ विचारात घेण्यात यावी. कंत्राटदाराचा वार्षिक उलाढालीचा ताळेबंद सनदी लेखापालाने प्रमाणित केलेला असला पाहिजे.

९.३.२ उपरोक्त (क) नुसार बाबींची निवड करताना संबंधीत कामामधील फक्त महत्वाच्या व ठळक बाबी विचारात घ्याव्यात.

९.३.३ हातातील कामांची उर्वरित किंमत बिनचूक व परिपूर्णरीत्या सादर करणे कंत्राटदारांवर बंधनकारक राहिल. तसेच, देय कामासाठी निविदा सादर केल्यानुसार, परंतु त्यासंबंधी अंतिम निर्णय होण्यापूर्वी एखादे नवीन काम मिळाल्यास (म्हणजे त्या कामाची निविदा स्वीकृत झाल्यास) त्यासंबंधीची माहिती त्वरीत सादर करणे देखील कंत्राटदारावर बंधनकारक राहिल. अन्यथा सदर कंत्राटदारास पुढील तीन वर्षे जलसंपदा विभागाच्या निविदा प्रक्रियेत भाग घेता येणार नाही.

९.३.४ उपरोक्त (इ) नुसार निकष निश्चित करताना समकक्ष कामाची व्याख्या निःसंदिग्ध असण्याबाबत दक्षता घ्यावी.

तसेच संदर्भित शासन निर्णयातील परिच्छेद २.९ मध्ये खालीलप्रमाणे बदल करण्यात येत आहेत :-

यापुढे सर्व कालावधींच्या कामासाठी निविदेत भाववाढ कलम अंतर्भूत करावे. विद्युत विषयक निविदेत सर्व कालावधींच्या विद्युत कामासाठी विद्युत उपकरणे / सामग्री ची भाववाढ ही प्रचलित IEEMA (Indian Electrical & Electronics Manufacturers Association) ह्या संस्थेने ठरवून दिलेल्या सूत्रानुसार देण्यात यावी.

उपरोक्त निर्देश जलसंपदा विभागातील जलविद्युत संघटनेतर्गत बाह्यअभिकरणामार्फत करण्यात येणाऱ्या सर्व कामांकरिता लागू राहिल. सदर शासन निर्णय निर्गमित झाल्याच्या दिनांकापासून अंमलात येईल.

सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा सांकेतांक २०१९०८०३१३१२५०६५२७ असा आहे. हा आदेश डिजिटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

(ज्ञा.आ.बागडे)
शासनाचे उपसचिव

प्रत -

१. मा.मंत्री, जलसंपदा यांचे खाजगी सचिव.
२. मा.राज्यमंत्री जलसंपदा यांचे खाजगी सचिव.
३. प्रधान सचिव (जलसंपदा), यांचे स्वीय सहाय्यक, मंत्रालय, मुंबई.
४. सचिव (प्रकल्प समन्वय), जलसंपदा विभाग, यांचे स्वीय सहाय्यक, मंत्रालय, मुंबई.
५. सचिव (लाक्षेवि), जलसंपदा विभाग, यांचे स्वीय सहाय्यक, मंत्रालय, मुंबई.
६. महालेखापाल यांचे कार्यालय (मुंबई/नागपूर), महाराष्ट्र राज्य.
७. वित्त विभाग/सामान्य प्रशासन विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
८. सर्व मुख्य अभियंता व सह सचिव/सर्व उपसचिव, जलसंपदा विभाग, मंत्रालय.

९. कार्यकारी संचालक, कृष्णा/तापी/गोदावरी/विदर्भ/कोकण पाटबंधारे विकास महामंडळ, महाराष्ट्र.
१०. सर्व मुख्य अभियंता, जलसंपदा विभाग.
११. अधीक्षक अभियंता, जलविद्युत मंडळ, पुणे/कोल्हापूर/जळगाव/नागपूर, जलसंपदा विभाग
१२. सर्व मंत्रालयीन विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
१३. सर्व अधिकारी / कार्यासन अधिकारी, जलसंपदा विभाग, मंत्रालय.
१४. जलविद्युत कार्यासन संग्रहार्थ.